

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

В. М. Шульга, к.е.н., доцент

А. С. Гаврисевич

Київський національний університет технологій та дизайну

Вагомим фактором, що негативно вплинув на економічне становище вітчизняних промислових підприємств, є незадовільний стан системи економічного управління. Проблема полягає у тому, що діюча система не може своєчасно надати реальну інформацію про економічний стан підприємства, а значить не дає можливості ефективного управління ним. Досвід господарювання іноземних промислових підприємств в умовах ринкової економіки довів, що самим надійним способом вдосконалення та стабілізації економічного стану підприємства є впровадження сучасних технологій управління, орієнтованими на довгострокову перспективу.

Сучасна вітчизняна практика економічного управління охарактеризована великою кількістю підходів, проте серйозні розбіжності, що виникають при веденні бізнесу, не дають змоги точного копіювання даних підходів. З огляду на це, необхідно розробити методологічні рекомендації щодо адаптації іноземних підходів економічного управління підприємством.

Першою відмінністю є зовнішнє середовище, в якому функціонують підприємства з розвинутою економікою. Зовнішнє середовище можна охарактеризувати як відносно стабільне – це низка факторів, що характеризують постачальників, партнерів, інвесторів. Взаємовідносини між компаніями і іншими учасниками бізнесу формувались на основі багаторічних традицій, що в свою чергу дозволяє прогнозувати розвиток подій на достатньо довгий проміжок часу. Наступна відмінність полягає в присутності інформаційного середовища, що дозволяє оперативно і з певною точністю оцінити внутрішній стан в компанії, шляхом порівняння з бізнесом конкурентів.

На відміну від західних підприємств, вітчизняні функціонують в нестабільному, динамічно мінливому середовищі, що характеризується низкою таких криз, як: економічна, політична, соціальна, ресурсна. Сьогодні економіка України стимулює підприємство-виробника до пошуку нових методів планування, управління, аналізу, прогнозування, посилення взаємозв'язків з постачальниками, споживачами. Це зумовлено тим, що підприємства зіткнулись на ринку України не лише з вітчизняними конкурентами, а й з конкурентами інших країн, які дотримуються процесів глобалізації, відкритості та інноваційності своєї діяльності. Тепер підприємствам необхідно не лише виготовляти якісну та конкурентну продукцію, а й оцінювати та прогнозувати поведінку зовнішнього середовища. За таких умов, особливої уваги набувають можливості активного використання стратегічних моделей розвитку підприємства, узгодженості соціально-економічних та екологічних цілей цього розвитку на всіх рівнях управління підприємством.

Розвиток світової економіки зумовлює прагнення України стати рівноправним учасником загальноєвропейського процесу інтеграції. Для досягнення поставленої мети необхідно активізувати і спрямувати наукові дослідження на вирішення основних проблем щодо налагодження випуску конкурентоспроможної продукції та пошуку власного місця на світовому ринку товарів. Вступ до Світової організації торгівлі, визначений одним із головних пріоритетів державної політики України, є вагомим чинником входження України та підтримки глобалізаційних процесів.

Першим кроком реалізації мети може бути розвиток в Україні, всіх галузей промисловості, зокрема й легкої. Як показують дослідження, на конкурентоздатність продукції впливає низка факторів, основними серед яких є: механізм ціноутворення, митна політика, рівень витрат на виробництво і реалізацію продукції. Виробництво і розподіл товарів відбувається з використанням механізму ціноутворення. Це означає, що товар отримує лише той, хто може і готовий заплатити за нього потрібну ціну. Кількість товару, яку економічний суб'єкт може придбати, залежить від його купівельної

спроможності. На ринку окремі економічні суб'єкти приймають самостійні рішення, виходячи зі своїх фінансових можливостей, індивідуальних уподобань щодо того, якими повинні бути обсяг, структура їхньої власної пропозиції та попиту на неї. В умовах конкуренції механізм цін забезпечує ефективність виробництва (з точки зору мінімізації витрат виробництва), а також вигоду для споживачів (з погляду максимізації задоволення їхніх потреб).

Господарська самостійність підприємств та подальший розвиток ринкових відносин ставлять результати роботи кожного підприємства та його конкурентоспроможність в усе більшу залежність від рівня витрат, які здійснює підприємство. Таким чином, можна стверджувати, що основним фактором, який впливає на конкурентоспроможність продукції, є рівень витрат на виробництво і реалізацію продукції, а функціонування будь-якого виду підприємства неможливе без використання певних матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Тоді як від їхнього обсягу і структури оптимальності співвідношення та ефективності використання багато в чому залежить результативність функціонування.

З огляду на вище сказане, сьогодні існують, такі проблеми управління витратами промислових підприємств, які слід вирішувати: 1. Переорієнтувати вітчизняну теорію управління витратами і накопичений досвід на вирішення нових задач, що диктуються ринком; 2. Створити нові нетрадиційні системи отримання інформації про витрати, використовувати нові підходи до калькулювання витрат, обчислення фінансових результатів, а також методи аналізу, контролю та прийняття управлінських рішень в довгостроковій та короткостроковій перспективі; 3. Виявити родові стратегії, які будуть покладені в основу формування механізму стратегічного управління витратами; 4. Відібрати концепції, які будуть використані при формуванні механізму стратегічного управління витратами; 5. Розробити методи реалізації й контролю стратегічного управління витратами на промисловому підприємстві.